

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum sit maxima virtutum? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

possit bibere calicem dominicae passionis.

Ad tertium dicendum, quod bonum commune potius est bono privato, si sit eiusdem generis. Sed potest esse quod bonum privatum sit melius secundum suum genus. Et hoc modo virginitas Deo dicata, preferatur fecunditati carnali. Unde Aug. * dicit in lib. de cap. 9. in prim. 1.6. Virginitate, quod fecunditas carnis, etiam illarum quæ in hoc tempore nihil aliud in conjugio, quam prolem requirunt, quam mancipent Christo, pro amissa virginitate compensari non posse credenda est.

ARTIC. V.

736

ins. 9. 155

a. 1. c. 9.

185 a. 4.

Et 4. dis.

33. q. 3.

a. 7. et 3.

contra c.

3. 4.

* in tra.

de habi.

tu virg.

no remo.

se à pr.

incip hic

h. Disci.

plin a cu.

slos. c.

Aug in

i de vir.

gin. c. 46.

ante fi.

† est glo.

Hier. ibi.

dem. 9.

* 46. i. fi.

† c. 45. in

prim. 1. 6.

Utrum virginitas sit maxima virtutum?

Quantum sic proceditur. Videtur, quod virginitas sit maxima virtutum. Dicit enim * Cyprianus in lib. de Virginitate, Nunc nobis ad virgines sermo est, quarum quo sublimior est gloria, eo est maior cura: flos est ille ecclesiastici germinis, decus atque ornamentum gratia spiritualis: illustrior portio regis Christi.

¶ 2. Præterea, Maius præmium debetur maiori virtuti. Sed virginitati debetur maximum præmium, scilicet fructus centesimus, ut patet † Matth. 13. in Gloss. Ergo virginitas est maxima virtutum.

¶ 3. Præterea, Tanto aliqua virtus est maior, quanto per eam aliquis Christo magis conformatur. Sed maxime aliquis conformatur Christo per virginitatem. Dicitur enim Apocalyp. 14. de virginibus, quod sequuntur agnum quocumque ierit: & quod cantant canticum novum, quod nemo alius poterat dicere. Ergo virginitas est maxima virtutum.

SED contra est, quod Aug. * dicit in lib. de Virginitate, Nemo quantum puer, ausus fuerit virginitatem præferre maritaggio. Et in eod. † lib. dicit, Præclarissimum testimonium perhibet, ecclesiastica auctoritas: in qua fidelibus notum est, quo loco martyres, & quod defunctæ sanctimoniales ad altaris sacramenta recitantur. Per quod datur intelligi, quod martirium virginitati præfertur, & similiter monasterij status.

R. R.

RESPONDEO dicendum, quod aliquid potest dici excellentissimum dupliciter. Vno modo, in aliquo genere. Et sic virginitas est excellentissima, scilicet, in genere castitatis. Transcendit enim & castitatem vidualem, & conjugalem. Et quia castitati antonomastice attribuitur decor, ideo virginitati per consequens attribuitur excellentissima pulchritudo.

Vnde & Ambr. dicit in lib. * de virginitate, Pulchritudinem quis potest maiorem ultimare, decore virginis, que amatur a rege, probatur a iudice, dedicatur Domino, consecratur Deo? Alio modo potest dici aliquid excellentissimum simpliciter. Et sic virginitas non est excellentissima virtutum. Semper enim finis excellit id quod est ad finem: & quanto aliquid efficacius ordinatur ad finem, tanto melius est. Finis autem ex quo virginitas laudabilis redditur, est vacare rebus diuinis, vt * dictum est. Vnde ipsa virtutes theologice, & etiam virtus religionis, quarum actus est ipsa occupatio circa res diuinas, preferuntur virginitati. Similiter etiam vehementius operantur ad hoc, quod inhæreant Deo martyres, qui ad hoc postponunt propriam vitam; & viuentes in monasterijs, qui ad hoc postponunt propriam voluntatem, & omnia que possunt habere: quam virgines, que ad hoc postponunt veneream voluptasem. Et ideo virginitas non simpliciter est maxima virtutum.

Ad primum ergo dicendum, quod virgines sunt illustrior portio gregis Christi, & est ea unius sublimior gloria per comparationem ad viduas, & conjugatas.

Ad secundum dicendum, quod centesimus fructus attribuitur virginitati secundum Hier. * propter excellentiam quam habet ad viduitatem, cui attribuitur sexagesimus: & ad matrimonium, cui attribuitur tricesimus. Sed sicut Aug. * dicit in lib. de qq. Euangelij, centesimus fructus est martyrum: sexagesimus, virginum: & tricesimus, conjugatorum. Vnde ex hoc non sequitur quod virginitas sit simpliciter maxima virtutum omnium, sed solum in alijs gradibus castitatis.

Ad

lib. 1. de virg p. 3. post me. li 2. i.

ar. 4. huius 9.

ex arg.

lib. 1. c. in pr. 50 4.

Ad tertium dicendum, quod virgines sequuntur agnum quocumque ierit: quia imitantur Christum, non solum in integritate mentis, sed etiam in integritate carnis, ut Auguf. * dicit in lib. de Virginitate. Et idem in pluribus sequuntur agnum, non tamen oportet quod magis de propinquo: quia alie virtutes faciunt propinquius inhaerere Deo per imitationem mentis. Canticum autem nouum, quod solae virgines cantant, est gaudium quod habent de integritate carnis seruata.

QVÆSTIO CLIII.

De vitio luxuria, in quinque articulos diuisa.

Dinde considerandum est de vitio luxuria, quod opponitur castitati. Et primo de ipsa in generali. Secundo, de speciebus eius.

¶ Circa primum quaruntur quinque.

¶ Primo, quæ sit materia luxuria.

¶ Secundo, vtrum omnis concubitus sit illicitus?

¶ Tertio, vtrum luxuria sit peccatum mortale?

¶ Quarto, vtrum luxuria sit vitium capitale?

¶ Quinto, de filiabus eius.

ARTIC. I.

Vtrum materia luxuria sint solum concupiscentia, & delectationes venereæ?

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod materia luxuria non solum sint concupiscentia, & delectationes venereæ. Dicit enim * Augustinus in libro Confess. quod luxuria ad satietatem atque abundantiam se cupit vocari. Sed satietas pertinet ad cibos, & potus, abundantia autem ad diuitias. Ergo luxuria non est proprie circa concupiscentias, & voluptates venereas.

¶ 2. Præterea, Prou. 20. dicitur, Luxuriosa res est vinum. Sed vinum pertinet ad delectationem cibi, & potus. Ergo circa ea maximè videtur luxuria esse.

¶ 3. Præterea, Luxuria dicitur esse libidinosa voluptatis appetitus. Sed libidinosa voluptas non solum est in venereis, sed etiam in multis alijs. Ergo luxuria non